

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Szentiványi Ügyvédi Iroda által képviselt I. rendű és a II. rendű felpereseknek a 167. számú Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen tisztességtelen piaci magatartás megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. október 22. napján kelt 15.G.41.767/2007/28. számú ítélete ellen a felperesek részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy a felperesek 15 napon belül kötelesek a perköltséget megfizetni.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 180.000,- (Egyszáznyolcvanezer) Ft másodfokú költséget; kötelezi az I. rendű felperest 210.000,- (Kettőszáztízezer) Ft, a II. rendű felperest 150.000,- (Egyszázötvenezer) Ft, az illetékfeljegyzési jogukra tekintettel le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére az államnak az adóhatóság külön felhívására.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az 1990-ben alapított I. rendű felperes főtevékenységként könyvvizsgálói, a 2003. októberében alapított II. rendű felperes számviteli és adószakértői szolgáltatások nyújtásával foglalkozik. Az I. rendű felperes munkavállalója volt **B.S.**, ügyvezetője **A.L.**. A II. rendű felperes alkalmazásában állt **H.G.**, **K.I.** és **K.T.**, utóbbi egyben a társaság tagja is volt, valamint 2003. október 28-tól 2007. június 1-ig a II. rendű felperes ügyvezetését is ellátta.

K.T. 2007. május 7. napján munkaviszonyát rendes felmondással megszüntette, ügyvezetői megbízatása 2007. június 1. napján szűnt meg, üzletrésze átruházása mellett. **B.S.** az I. rendű felperesnél, míg **H.G.** és **K.I.** a II. rendű felperesnél 2007. május 31. napjával felmondta a munkaviszonyát.

A **D. Zrt.** és az érdekeltségébe tartozó további hét cég 2007. május 31. napján közös megegyezéssel megszüntette az I. rendű felperessel fennálló megbízási jogviszonyát. A II. rendű felperessel megbízási jogviszonyban álló öt cég 2007. május 31-vel felmondta a jogviszonyt. Felmondásukat a II. rendű alperes képviseletében **K.T.** elfogadta, és a kérésüknek megfelelően a felmondási időtől eltekintett.

Az alperesi társaságot a korábban a felperesi alkalmazásában álló fenti személyek alapították a 2007. május 2. napján kelt létesítő okirattal, a céget a cégbíróság 2007. június 14. napján jegyezte be a cégjegyzékbe. Főtevékenysége számviteli, könyvvizsgálói, adószakértői tevékenység, ügyvezetője **K.T.**.

A korábban a felperesekkel megbízási jogviszonyban állt és velük a jogviszonyt 2007. május 31. napján megszüntető cégek könyvelését 2007. júniusától az alperesi cég látja el.

A felperesek a Fővárosi Bírósághoz 2007. november 7. napján benyújtott keresetükben az 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 86. § (2) bekezdés a) pontja alapján annak megállapítását kérték, hogy az alperes a Tpv. 2. és 4. §-aiba ütköző tisztességtelen piaci magatartást tanúsított. További jogkövetkezményként a Tpv. 86. § (2) bekezdés e) pontja alapján 6.000.000,- Ft kártérítés megfizetésére kérték az alperes kötelezését azzal, hogy ebből az I. rendű felperest 3.500.000,- Ft, a II. rendű felperest 2.500.000,- Ft illeti meg. Kérték továbbá, hogy kötelezze a bíróság az alperest a perköltség megfizetésére.

Kereseti kérelmüket arra alapították, hogy az alperesi céget megalapító volt felperesi munkavállalók a munkaviszonyuk alatt megismerték a felperesek működését és ügyfélkörét, az ügyfelekkel kötött megbízási szerződések tartalmát. Ezen üzleti titoknak minősülő adatokkal visszaélve kerültek abba a helyzetbe, hogy az általuk alapított alperesi társaság élvezze jelenleg a megbízók által adott megbízások gazdasági előnyeit. Azt nem vitatták, hogy a felpereseknél az üzleti titok védelme tekintetében írásban szabályzatot nem készítettek, illetve a munkaszerződések erre vonatkozó rendelkezést nem tartalmaztak, azonban állították, hogy a munkavállalók képesítésüknél fogva is tudomással bírtak arról, hogy minden, a megbízókat érintő adat üzleti titoknak minősül, melyet egyébként a

megbízókkal kötött standard megbízási szerződések 5. pontja is tartalmazott. A munkaviszonnyal összefüggésben a munkavállalókat a Munka Törvénykönyvének 103. § (3) bekezdése kötelezi az üzleti titok megtartására, míg K.T. tekintetében mind az 1997. évi CXIV. törvény, mind a 2006. évi IV. törvény tartalmazza az ügyvezetőt terhelő titoktartási kötelezettséget, és K.T. az ügyvezetői megbízási elfogadásával kifejezetten tudomásul vette, hogy rá a mindenkorai társasági törvény rendelkezései vonatkoznak. Az üzleti titok megőrzése érdekében tett intézkedésként a felperesek harmadik személyek hozzáférését a számítógépes adatok tekintetében jelszavas védelemmel zárták ki, míg az irodaépületben portaszolgálat és belépőkártyás rendszer működött. Saját munkavállalóik természetesen ezen adatokat ismerték, hiszen abból állt a munkájuk, hogy ezekkel dolgoztak.

Az alperes megalapításáról 2007. júniusában, illetve júliusában szereztek tudomást, amikor az általuk könyvelt cégek adatait át kellett adniuk K.T. részére. A keresetet a Tptv. 88. §-ában meghatározott hat hónapos határidőn belül nyújtották be.

A kereset összegszerűsége tekintetében előadták, hogy a megszűnt megbízási szerződések az I. rendű felperesnél havi nettó 1.600.000,- Ft, a II. rendű felperesnél havi nettó 1.400.000,- Ft összegű bevételkiesést eredményezett. A kár összegét kéthavi bevételkiesés alapján határozták meg.

Előadták, hogy az alperes üzleti tisztességbe ütköző magatartása következtében mindkét felperes tevékenysége gyakorlatilag ellehetetlenült, az I. rendű felperesnél egy munkavállaló maradt, a II. rendű felperesnél pedig egy sem. A megbízási jogviszonyok közös megegyezéssel történő azonnali megszüntetéséhez az I. rendű felperes ügyvezetője kénytelen volt hozzájárulni, mivel a fenti körülmények miatt még a felmondási időben sem lett volna képes az I. rendű felperes a megbízásokat teljesíteni. Kész tények elé lett állítva, az igen rövid idő alatt nem tudta újraszervezni a felperesek tevékenységét.

Az alperes az ellenkérelmében elsődlegesen a per megszüntetését, ennek hiányában a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben való marasztalását kérte.

A per megszüntetésére irányuló elsődleges kérelmét azzal indokolta, hogy nem állapítható meg a felperesi tudomásszerzés időpontja, illetve, hogy álláspontja szerint jelen per előkérdését képezné az alperes tagjaival mint a felperes volt munkavállalóival szembeni munkaügyi per lefolytatása.

Érdemben arra hivatkozással kérte a kereset elutasítását, hogy a felperesek a per során nem jelölték meg, hogy milyen információs kört, adatösszességet minősítettek üzleti titoknak, amire nézve a Ptk. szerinti elvárható gondossággal előírták a munkavállalók felé az üzleti titok betartását. Bírói felhívás ellenére nem jelölték meg, hogy milyen védelmi szabályokat alkalmaztak. A felperesek sem a munkaviszonyok, sem az ügyvezetői jogviszony létesítésekor nem közöltek olyan megkötést, amely egyértelműen definiálta, korlátozta vagy szankcionálta volna az üzleti titok körébe tartozó információkat és adatokat. Hivatkozott e körben a Ptk. 81. § (2) bekezdésének utolsó fordulatra, arra, hogy a fentiek hiányában a felperes

keresetében megjelölt adatok nem minősülhetnek üzleti titoknak, illetve nem élvezhetik a Tpvt. 4. §-ában meghatározott védelmet.

A Társasági Törvényre és a Munka Törvénykönyvére való hivatkozás az alperessel szemben előterjesztett keresetet nem alapozza meg.

Az alperes tagjait nem kötelezte sem jogszabály, sem szerződés arra, hogy bejelentsék a felpereseknek az alperesi társaság megalapítását.

Előadta, hogy az alperes tagjai – akik az évek óta fennálló munkakapcsolat miatt a megbízókkal bizalmi viszonyban álltak – természetes módon közölték a megbízókkal, hogy a munkaviszonyuk megszűnik, azonban állította, hogy nem tettek ajánlatot az alperes nevében, hanem a cégek saját elhatározásból döntöttek úgy, hogy az ismert könyvelőkkel kívánnak továbbra is könyveltetni.

Vitatta a kár összegszerűségét is tekintettel arra, hogy azt a felperesek nem támasztották alá bizonyítékokkal.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során tanúként hallgatta ki az I. rendű felperes, valamint az alperes ügyvezetőjét, továbbá az alperesi társaság tagjait és a peres felekkel megbízási viszonyban álló két cég részéről **Sz.G.** és **S.T.** tanúkat.

A 2010. október 22. napján kelt 15.G.41.767/2007/28. számú ítéletében a keresetet elutasította, és a felpereseket egyetemlegesen 360.000,- Ft perköltség megfizetésére kötelezte az alperes javára.

Határozata indokolásában elsődlegesen megállapította, hogy az alperes elévülési kifogása nem alapos, az alperesi társaság cégjegyzékbe történő bejegyzésének időpontjára figyelemmel a 2007. november 7. napján benyújtott keresetlevél nem tekinthető elkésztetnek.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában rögzítette a tanúk vallomásának lényegét és valamennyi tanú egyező vallomása alapján azt állapította meg, hogy az I. és a II. rendű felperesek által végzett tevékenység bizalmi jellegű viszonyt keletkeztetett az ügyfél és a tevékenységet ténylegesen végző felperesi alkalmazottak között. Ezért nem kifogásolható, sőt elvárható volt, hogy az alkalmazottak értesítsék az egyes ügyfeleket arról, hogy a munkájukat nem a felperesnél fogják továbbfolytatni. Ezért azon tény, hogy a munkaviszony megszűnését az alkalmazottak közölték a velük személyesen kapcsolatot tartó ügyfelekkel, semmiképpen sem tekinthető versenyjogsértő alperesi magatartásnak a Tpvt. 2. §-a szerint. Valamennyi ügyfél egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy önként kereste meg az alperest az új megbízási szerződés megkötése céljából. Ezért az alperes azon magatartása, hogy a volt felperesi megrendelőkkel szerződést kötött, szintén nem ütközik a Tpvt. 2. §-ába, hiszen a lefolytatott bizonyítási eljárásból egyértelműen megállapítható volt, hogy az alperes nem tanúsított olyan magatartást, amely kifejezetten a felperesek és az ügyfelek közötti szerződés felbontására irányult volna. Az ügyfelek előadták, hogy miután a jogviszonyt a felperesekkel megszüntették az új szerződés létrehozásához szükséges - a felperes által üzleti titokként megjelölt - adatokat, illetve információkat maguk adták át az alperesnek az újabb szerződés megkötéséhez. Mindebből kétséget kizáróan megállapítható, hogy az újabb szerződések megkötéséhez szükséges ügyféladatokat, illetve információkat az

alperes nem a felperesektől szerezte meg, illetve használta fel jogosulatlanul, mert azokat az ügyfelek az újabb szerződések megkötése érdekében bocsátották a rendelkezésére. Ezért nem állapítható meg, hogy az alperes a Tpvt. 4. §-ába ütköző versenyjogsértő magatartást követett volna el.

Az elsőfokú bíróság nyomatékka vette figyelembe, hogy az I. rendű felperes ügyvezetője az ügyfelekkel közös megegyezéssel szüntette meg a jogviszonyt. Nem tulajdonított ezért annak jelentőséget, hogy ezen nyilatkozatok megszüvegezése egymással megegyezik. Rögzítette ugyanakkor, hogy a II. rendű felpereshez címzett felmondások szövegezése egymástól eltér. Az ügyfelek maguk kérték továbbá a felmondási időtől való eltekintést, és **Á.L.** is alátámasztotta azt, hogy a felperesi cégek a feladatot a felmondási idő alatt nem tudták volna ellátni, hiszen nem maradt további munkavállalójuk. A cégek mindegyike egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy a felperesekkel fennálló jogviszony felmondására befolyásmentes akarat-elhatározásukból került sor.

Az ítélet ellen a felperesek nyújtottak be fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak Pp.252. § (3) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra kötelezését, másodlagosan a Pp. 253. § (2) bekezdése szerinti megváltoztatásával a keresetnek helyt adó döntés meghozatalát és az alperes perköltségben marasztalását kérték.

Arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság téves jogi következtetést levonva jutott arra a megállapításra, hogy nem követett el az alperes jogsértést az új cég alapításával, illetve a felperesek ügyfélkörének elvonásával nem valósított meg versenyt sértő magatartást.

A keresetet támasztja alá, hogy az alperes megalapítására még a felmondásokat megelőzően került sor, nyilvánvalóan azzal a céllal, hogy a felpereseknél megszerzett tapasztalatuk, illetve bennfentes ismereteik birtokában a felperesek ügyfélkörét megszerezzék. Minderről nem tájékoztatták a munkáltatójukat, pedig ez a tevékenységi kör azonossága miatt elvárható lett volna. Hivatkoztak a Fővárosi Ítéltábla egy döntésére, melyben kimondta, hogy két cég lényegében azonos tevékenységi körének azért van jelentősége, mert az irányadó gyakorlat szerint azzal, hogy a korábbi munkavállalók a munkáltatójukkal lényegében vagy teljes egészében azonos tevékenységet végző gazdálkodó szervezetet létesítenek, a dolog természeténél fogva viszik át mindazon ismeretanyagot kereskedelmi, gazdasági és műszaki szempontból, amit a korábbi munkáltatójuknál elsajátítottak.

Ebből is következik, hogy a felpereseknél megszerzett információk alapján tudtak olyan ajánlatot tenni a volt munkáltató ügyfeleinek, amely alapján az ügyfelek a korábbi megbízótól elpártolva az új társaságot bízták meg a továbbiakban. Ez tette lehetővé számukra, hogy még az új társaság megalapítását megelőzően felkeressék a felperesek ügyfeleit, és ajánlatot tegyenek számukra a jövőbeli könyvelési szolgáltatás nyújtására. Azáltal, hogy mind a négy munkavállaló ugyanazon időpontban szüntette meg a munkaviszonyát, olyan kényszerhelyzetbe hozták a felpereseket, amelyet azok nem tudtak megoldani, a felmondási idő rövidsége miatt nem volt lehetőségük új munkavállalók alkalmazására, a könyvelési szolgáltatás korábbi színvonalon történő nyújtására. Ezen nem változtat az a tény

sem, hogy a megbízási szerződések megszüntetésére az I. rendű felperes esetén közös megegyezéssel került sor, hiszen a korábbi megbízók ahhoz ragaszkodtak, és arra tekintettel, hogy a felperes nem tudott a megbízók által kért feltételeknek megfelelni a munkavállalók felmondása miatt, így kénytelen volt a közös megegyezéssel megszüntetéshez hozzájárulni. Ezáltal viszont elesett a felmondási időre járó megbízási díjtól is, és nem volt lehetősége arra, hogy a meggyengült társaságot ismét talpra állítsa, új ügyfeleket szerezzen, új munkavállalókat alkalmazzon. Gyakorlatilag szinte egyetlen ügyfelük sem maradt a felpereseknek, a két korábban jól működő társaság létezése az alperesi társaság megalapításával és az ügyfelek megszerzésével veszélybe került, és mint a per irataiból látható, a felperesek tevékenységüket jóformán teljesen be is szüntették, ilyen jellegű ügyfélkör kiépítése ugyanis hosszú évek munkája. Az a tény, hogy az a személy, aki elfogadta a megbízók felmondását a II. rendű felperes részéről, eltekintve a felmondási idő alkalmazásától is, azonos azzal, aki a későbbiek során már az alperesi cég ügyvezetőjeként aláírta az új megbízási szerződéseket, mindenképpen figyelemreméltó abból a szempontból, hogy az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az alperesi társaság nem sértette meg a versenyjog írott és az üzleti etika íratlan szabályait. Nem fogadható el az az elsőfokú ítéletben kifejtett álláspont, hogy nem valósult meg jogsértés, tekintettel arra, hogy az ügyvezetőnek tudomása volt valamennyi szerződéses adatról és ezen ismeretek alapján tudott új, az alperesi cég oldaláról kedvezőbb, vagy hasonló tartalmú ajánlatot tenni a felperesek korábbi ügyfeleinek.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperesek perköltség viselésére kötelezését kérte. Eljárásjogi hivatkozásként előadta, hogy a felperesek nem jelölték meg a hatályon kívül helyezésre irányuló elsődleges fellebbezési kérelmük indokát, ezért álláspontja szerint a fellebbezés az ítélet érdemi felülvizsgálatára irányul. A fellebbezés azonban érdemben megalapozatlan, változatlanul tényként jelöli meg azon körülményeket, amelyeket a felperesek nem tudtak bizonyítani az elsőfokú eljárás során. Így nem bizonyították, hogy az alperes megalapítására abból a célból került sor, hogy megszerezze a felperesek ügyfélkörét. Ezzel szemben tény, hogy a május 2-i megalapítás és a június 14-i cégjegyzékbe történő bejegyzés közötti időben semmiféle megbízást nem vállalt az alperes, sem az érintett, sem más cégeknek. Ezt igazolja, hogy a II. rendű felperestől az alperes jegyzőkönyvben rögzítetten csak 2007. június 30-án, tehát a felpereseket érintő megbízások megszüntét követően került sor.

Változatlanul hangsúlyozta, hogy az Alkotmány biztosítja a vállalkozás szabadságát. Téves és alaptalan ezért az a felperesi megállapítás, amely szerint tiltott vagy a munkáltatónak történő előzetes bejelentéshez kötött lenne a munkavállalók részéről a cégalapítás, különösen a tevékenységi kör azonossága okán. Ilyen korlátozás a hatályos jogrendszerben nincs és a felperessel kötött munkaszerződések sem tartalmaztak ilyen megkötést. Amennyiben ilyen mégis lenne, úgy annak esetleges megsértése miatt a felperesnek nem az alperest, hanem a volt munkavállalóit kellene perelnie munkaügyi bíróság előtt.

Szintén nincs bizonyítékokkal alátámasztva az a felperesi állítás, illetve feltételezés, hogy ok-okozati összefüggés lenne a munkavállalók felmondása és a felpereseket megbízó cégek szerződésének felmondása, valamint az alperesi cég megalakulása között. Ezzel szemben tény, hogy önálló jogalanyisággal rendelkező személyek éltek felmondási és cégalapítási jogukkal, és a megbízók saját döntésük alapján bízták meg az alperesi társaságot jóval a felperesi megbízásokat követően a könyvelési feladatok ellátásával.

A felperesek még a fellebbezésükben sem nevezik meg azt az információt, illetve adatösszességet, amelyre az üzleti titok fogalmát vonatkoztatják. Tény viszont, hogy titokvédelmi intézkedést nem tettek, illetve nem bizonyították, hogy a megbízókra vonatkozó alapadatok titokban tartására vonatkozó előírásokat az alperes megsértette. Egyébként is összekeverik a megbízók adataira és a megbízók gazdasági, könyvelési adataira vonatkozó lehetséges titokkört, mintha az alperes azzal sértett volna üzleti titkot, hogy bárki számára nyilvános és hozzáférhető céginformációkat használt fel jogtalanul. A felperesek által felhívott jogeseteknek nincs relevanciája, mert egyrészt nem azonos tényállású ügyre vonatkoznak, másrészt a felperesek nem bizonyították azt, hogy bármilyen adatot, információt egyáltalán üzleti titoknak minősítettek volna.

Ténykérdés az is, hogy a felperesek azt sem bizonyították, hogy az alperesi társaság ajánlatot tett volna a felperes korábbi ügyfeleinek.

Végül a kártérítés összegszerűségét a felperesek semmilyen számítással, összegzéssel nem támasztották alá, ezen túl a kártérítési kereset nem részletezi a jogellenességre, az ok-okozati összefüggésre, a felróhatóságra vonatkozó megállapításokat annak ellenére, hogy a kártérítés megítéléséhez önmagában a versenyjogi jogsértés, még megállapítása esetén sem lenne elégséges.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében foglaltakra tekintettel a felperes előadta, hogy az ok-okozati összefüggést alátámasztja az események időbeli sorrendje, valamint az a tény, hogy a két könyvelő cég között nem volt harmadik társaság, a megbízók a felperesi cégektől vitték az alperesi céghez a könyveléseiket.

Felhívta továbbá a figyelmet az elsőfokú eljárásban megmutatkozó ellentmondásokra, így például arra, hogy a tanúk úgy nyilatkoztak, hogy maguk adták át az adataikat, ezzel szemben okirati bizonyíték áll rendelkezésre, amely szerint a felperesi cégek adták át közvetlenül **K.t.I-nak** a cégalapításokat. Hasonló módon ellentmondásba keveredtek az alperes tagjai abban a körben is, hogy közölték-e a megbízó cégekkel azt, hogy önálló cégben folytatják a könyvelési tevékenységet. Egyébként az az előadásuk, hogy csak arról tájékoztatták a megbízókat, hogy megszűnik a munkaviszonyuk, életszerűtlen is. További ellentmondás, hogy a korábban a felperesekkel jogviszonyban állt **K. Kft.** cégalapításának átadását nem tartalmazza az átadás-átvételi jegyzőkönyv, ugyanakkor **B.S.** tanú elmondta, hogy ennek a cégnek is az alperesi társaság könyvel. Ebből következik, hogy e cég adatait nem legális módon szerezte meg az alperes. Előadták továbbá, hogy az alperes tagjai eltulajdonították a felperesi cégek könyvelőprogramját a benne lévő adatokkal.

Az elsődleges fellebbezési kérelmét azzal indokolta, hogy az elsőfokú eljárásban indítványozott bizonyítást nem folytatta le teljes terjedelmében az elsőfokú bíróság, ezért a tényállás tisztázatlan.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és helytálló jogi következtetéssel utasította el a keresetet.

Az elsődleges fellebbezési kérelem kapcsán megállapította a Fővárosi Ítéltábla, hogy megalapozatlanul hivatkozott arra a felperesek jogi képviselője, hogy az általa indítványozott bizonyítást az elsőfokú bíróság indokolatlanul mellőzte és ezért a tényállás felderítése hiányos. Tény, hogy a felperesek az elsőfokú eljárás során több tanú kihallgatását is indítványozták és voltak egyéb - okiratok beszerzésére, illetve szakértő kirendelésére irányuló - bizonyítási indítványaik is. A 2010. október 15-én megtartott tárgyaláson azonban a felperesek jogi képviselője az utolsó bizonyítási indítványát - **Sz.G.** tanú újbóli meghallgatását - visszavonta és úgy nyilatkozott, hogy további bizonyítási indítványa nincs, ítélet hozatalát kéri (27. sorszámú jegyzőkönyv). Nem volt tehát a felpereseknek olyan fenntartott bizonyítási indítványa, amelyet az elsőfokú bíróság elutasított, vagy mellőzött volna.

A Pp. 164. § (1) és (2) bekezdései értelmében a per eldöntéséhez szükséges tényeket annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el; hivatalból a bíróság csak akkor rendelhet el bizonyítást, ha azt a törvény megengedi.

Az elsőfokú bíróság a 2008. november 21-i tárgyaláson kihirdetett végzésében részletesen tájékoztatta a felpereseket a bizonyítandó tényekről és az őket terhelő bizonyításról (9. sorszámú jegyzőkönyv). A felperesek jogi képviselője a fellebbezésében sem hivatkozott olyan új bizonyítékra, amelynek előterjesztésére a másodfokú eljárásban a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján lehetőség lenne, azaz olyan új tényre vagy bizonyítékra, amely az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a tudomásukra.

A fentiekén túl a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság megalapozott döntést tudott hozni.

A felperesek fellebbezése érdemben az elsőfokú ítélet felülmérlegelésére irányult, ahogyan arra az alperes a fellebbezési ellenkérelmében hivatkozott.

Miután a felperesek a keresetüket a Tpvt. 2. és 4. §-aira hivatkozással terjesztették elő, előrebocsátja a másodfokú bíróság, hogy az e körben kialakult egységes bírói gyakorlat szerint ilyen esetben az ügyet elsősorban a típustényállásra vonatkozó speciális normák - a Tpvt. 3-7. §-ai - alapján kell elbírálni, és az ún. fejezeti klauzula, a Tpvt. 2. §-a csak ezen szabályok megerősítésére vagy olyankor alkalmazható, ha a tényállás nem vonható a 3-7. §-ok egyike alá sem.

Ezért a felperesek által sérelmezett alperesi magatartás Tpvt. 4. §-ába ütköző jellegét kellett elsődlegesen vizsgálni.

A Fővárosi Ítéltábla érdemben osztotta az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy az újabb szerződések megkötéséhez szükséges, az ügyfelekre vonatkozó könyvelési és egyéb adatokat, ügyfeladatokat, információkat az alperes nem a felperesektől szerezte meg, illetve használta fel jogosulatlanul, mert azokat az ügyfelek bocsátották a rendelkezésére az újabb szerződések megkötése érdekében. Ezért nem állapítható meg, hogy az alperes a Tptv. 4. §-ába ütköző versenyjogsértő magatartást követett volna el.

A felperesek jogi képviselője ezzel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság fenti megállapítását alátámasztó tanúvallomások ellentmondásban vannak a 9/F/1. alatti átadás-átvételi jegyzőkönyvben foglaltakkal.

A Fővárosi Ítéltábla e körben rámutat arra, hogy a felperesek Tptv. 4. §-ára alapított keresete akkor lenne megalapozott, ha az üzleti titok tisztességtelen megszerzését tudták volna bizonyítani, azonban sem a cégek által önként átadott könyvelési anyagok, sem a II. rendű felperes és az alperes által jegyzőkönyvben rögzített átadás-átvétel nem minősül az adatok tisztességtelen, illetve jogosulatlan megszerzésének. Itt hivatkozik továbbá a másodfokú bíróság a II. rendű felpereshez címzett ügyfél-felmondásokra, amelyekben maguk a megbízók kérték a II. rendű felperes közreműködését, illetve segítségét a számviteli, munkaügyi dokumentációk átadás-átvételében. Tény, hogy a felmondásokat a II. rendű felperes képviseletében még K.T. fogadta el, és eltekintett a felmondási időtől, de az I. rendű felperes képviseletében Á.L. a formailag közös megegyezéses megszüntetés tekintetében ezzel azonosan járt el, melyet azzal indokolt, hogy a felperesek a kialakult helyzet miatt nem tudták volna a továbbiakban a szolgáltatást nyújtani. K.T. ügyvezetői minőségben tanúsított magatartása azonban egyébként sem teremt jogalapot az alperesi társasággal szemben az eredményes fellépésre.

Megjegyezi a másodfokú bíróság, hogy a cégekre vonatkozó könyvelési adatoknak az azt tartalmazó számítógépes programmal együtt történő alperesi eltulajdonítására a felperesek csak a másodfokú tárgyaláson hivatkoztak először, ezért ezt az új tény a másodfokú bíróság a Pp. 235. § (1) bekezdésében írt korlátozás miatt nem tudta figyelembe venni.

Annyiban osztotta a másodfokú bíróság a fellebbezésben írtakat, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a felperes által megjelölt másik titokkör, az ügyfelek személye, valamint a velük kötött megbízási szerződések tartalma vonatkozásában valóban kiegészítésre szorul.

A felperesek e körben azt adták elő, hogy ilyen ügyfélkör kiépítése hosszú évek munkája és az alperes a felperesekkel fennálló megbízási jogviszonyok pontos ismeretében tudott azonos vagy annál kedvezőbb ajánlatot tenni a megbízóknak, megszerezve ezáltal a felperesek ügyfeleinek túlnyomó részét.

Azzal egyetért a másodfokú bíróság, hogy egy szolgáltatást nyújtó gazdasági társaság ügyfélköre valóban üzleti titkot képezhet, azonban ahhoz, hogy az ügyfelekre vonatkozó adatok valóban a Ptk. 81. § (2) bekezdése szerinti üzleti titoknak minősüljenek, az ott írt konjunktív feltételeknek kell megfelelniük. Eszerint üzleti titok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó minden olyan tény, információ, megoldás vagy adat, amelynek nyilvánosságra hozatala illetéktelenek által történő

megszerzése vagy felhasználása a jogosult jogszerű pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekeit sértené vagy veszélyeztetné, és amelynek titokban tartása érdekében a jogosult a szükséges intézkedéseket megtette.

Az alperes éppen a fenti törvényhely második fordulatra utalással állította, hogy a fenti adatok - a szükséges titokvédelmi intézkedések hiányában - nem minősülhetnek üzleti titoknak. Védekezésével a másodfokú bíróság is egyetértett.

A megalapozott keresethez a felpereseknek azt kellett volna bizonyítaniuk, hogy a munkavállalók irányában is megtették a szükséges intézkedéseket, az ügyfeladatok titkosítását. Ennek bizonyítására azonban nem alkalmasak a felperesek e körben állított intézkedései, a jelszavas védelem, illetve a portaszolgálat, mert ezek nem a munkavállalók irányában tett intézkedések. Nem alkalmasak továbbá a Munka Törvénykönyvének 103. § (3) bekezdésében, illetve K.T. ügyvezető tekintetében a társasági törvényben rögzített jogszabályi rendelkezésekre való hivatkozások sem, hiszen ezek a titokgazda által tett intézkedéseknek nem minősülnek, és ahogyan arra az alperes helytállóan hivatkozott, az alperesi társasággal szembeni kereset elbírálása szempontjából nem relevánsak.

A felperesek pl. oly módon tehették volna meg a törvény által megkívánt intézkedést, hogy a Munka Törvénykönyve 3. § (6) bekezdésében írt felhatalmazással élve - megfelelő ellentételezés mellett - kikötik, hogy a felperesek ügyfelei részére a munkavállalók a munkaviszonyuk megszűnését követő meghatározott ideig nem végezhetnek azonos könyvelési szolgáltatást.

A titok megőrzésére vonatkozó intézkedések hiányában azonban a felperes által megjelölt adatok nem minősülhetnek üzleti titoknak, ezért a Tpv. 4. §-ára alapított kereset nem megalapozott.

A felperesek keresetében és fellebbezésében is hivatkozott eseti döntések jelen perben nem irányadóak. A Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.302/2008/5. számú ítéletének alapjául szolgáló tényállás éppen a titokban tartás érdekében megtett szükséges intézkedések vonatkozásában tér el, mivel ott a felperes a munkaszerződésben rendelkezett a munkavállaló titoktartási kötelezettségéről a munkaviszony megszűnését követő időszakra is. A BH 1987/78. számú eseti döntés jogszabályi hátterét az 1984. évi IV. törvény képezte. Az üzleti titoknak minősítés, más szóval titkosítás ekkor még nem volt jogszabályi feltétel, ezt a többletfeltételt csak az 1997. január 1. napjától hatályos rendelkezések vezették be, így a bíróság döntésének jogi hátterét eltérő tartalmú jogszabály képezte. Az EBH 2002/640. szám alatt közzétett eseti döntés pedig a versenysértő magatartást tanúsító, időközben megszűnt betéti társaság tagjainak mögöttes felelősségére vonatkozik.

A felperesek a keresetükben mindkét jogcím, a Tpv. 2. és 4. §-a alapjaként ugyanazon alperesi magatartást, a felperes ügyfeleire vonatkozó adatokkal való visszaélést jelölték meg. A másodfokú bíróság álláspontja szerint, ha a felperesek által sérelmezett alperesi magatartás a Tpv. 3-7. §-ában meghatározott típustényállás, jelen esetben a 4. § alapján nem alapos, úgy ugyanazon ténybeli alapon nem állapítható meg a Tpv. 2. §-ának sérelme. Ez ugyanis jelen esetben azt jelentené, hogy az alperes jogsértő magatartása a Tpv. 4. §-a alapján nem

állapítható meg, mivel a felperesek nem titkosították a védendő adataikat, azonban ennek hiányában is az üzleti titoknak a fentiek szerint nem minősülő adatok felhasználását az általános tilalom, a fejezeti klauzula alapján mégis szankcionálná a bíróság. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint nem ez volt a jogalkotói szándék, hanem az, hogy a típusnyilvánosságokba nem sorolható és a jogalkotó által előre nem látható, illetve nem definiálható piaci magatartások elleni fellépés lehetőségét teremtsen meg. Ezt támasztja alá a Versenytörvény Kiskommentárja is, amely szerint az általános tilalmat azokban az esetekben lehet alkalmazni, amelyekre a törvény II. fejezete külön tiltó rendelkezést nem tartalmaz. A fejezeti klauzula azt a célt szolgálja, hogy a törvényben tételesen szabályozott tényállások kereteibe nem tartozó tisztességtelen magatartások elleni fellépés lehetőségét megteremtse. (Miskolczi Bodnár Péter: A versenytörvény magyarázata, KJK-KERSZÖV 2002.). A Tptv. 2. §-ára alapított kereset abban az esetben vezethetett volna eredményre, ha a felperesek az üzleti titoknak nem minősülő adatokkal való visszaélésen túl egyéb, az üzleti tisztesség követelményeibe ütköző magatartás tanúsítását állították volna az alperesi társaság részéről.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - részben kiegészített, illetve módosított indokolással - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy hivatalból észlelte, hogy az elsőfokú bíróság nem rendelkezett az alperesnek fizetendő perköltség teljesítési idejéről, melyet a Pp. 217. § (1) bekezdése alapján pótol.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felpereseket az alperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú költségének megfizetésére; annak mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (3), (5) és (6) bekezdései alapján mérlegeléssel állapította meg, figyelemmel a pertárgy értékére és a kifejtett ügyvédi munkára. Az ügyvédi munkadíj az általános forgalmi adót tartalmazza.

A felperesek a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 16/A. § (1) bekezdése és 13. § (2) bekezdése alapján kötelesek az illetékfeljegyzési joguk folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére az állam javára, az állami adóhatóság felhívása alapján. A felperesek által fizetendő illeték összegét a másodfokú bíróság a kártérítési igényük arányában állapította meg.

Budapest, 2011. év június hó 16. napján

. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Tibold Ágnes sk.
előadó bíró

Dr. Kurucz Zsuzsánna sk.

bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági tisztviselő